

АТОМНИК України

№38 (1085) 30 вересня 2021 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ФОРУМ АТОМПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ

Плідна робота та конструктив

Саме цього побажав учасникам Форуму Атомпрофспілки України її Голова Валерій Матов уранці 24 вересня у смт Затока Одеської області, в «Ruta Family Club Hotel».

Треба наголосити, що напередодні, 23 вересня, відбулися засідання комісії Центрального Комітету та засідання Президії ЦК Атомпрофспілки.

Зважаючи на те, що тема Форуму – розвиток атомної енергетики та промисловості і роль профспілки у вирішенні поставлених завдань, були запрошені серйозні спікери: Юрій Кульба, директор Департаменту ядерної енергетики та атомної промисловості Міністерства енергетики України, Олег Бояринцев, виконавчий директор з персоналу ДП НАЕК «Енергоатом», Микола Власенко, директор ВП НТЦ ДП НАЕК «Енергоатом», Дмитро Гуменюк, начальник відділення аналізу безпеки АЕС ДНТЦ ЯБР, Антон Бендик, в.о. генерального директора ДП «СхідГЗК», Олександр Сорокін, радник в.о. генерального директора ДП «СхідГЗК».

24 вересня у рамках Форуму Атомпрофспілки відбулися панельні дискусії, об'єднані темою «Про розвиток атомної енергетики та промисловості. Роль профспілки у вирішенні поставлених завдань». Це вже другий Форум, що відбувається на базі «Ruta Family Club» і є одним з найчисельніших заходів за останні роки, — у нинішньому взяло участь понад 250 представників галузі, запрошені фахівці та представники Міністерства енергетики.

Відкрив обговорення Голова Атомпрофспілки Валерій Матов, який, зокрема, зазначив, що захід є довгоочікуваним і проходить у новому форматі: «Ми відійшли від шаблонних форм обговорення і донесення інформації до спілчан — виступів і доповідей з трибуни, й перейшли на відкриту форму спілкування — шляхом проведення панельних, фахових дискусій, загального обговорення. З

усіх порушених питань буде прийнято відповідні рішення».

Валерій Матов також зазначив, що сьогодні щодо питань розвитку атомної енергетики є велика зацікавленість після заяв попередніх керівників галузі, що баланс атомної енергетики буде знівелювано до 20 відсотків у загальній енергосистемі. Сьогодні відбувається відродження статусу атомної енергетики. Цьому сприяють події і рішення загальносвітового масштабу, зокрема підписання Меморандуму між «Енергоатомом» та Westinghouse, що має велике значення для майбутнього атомно-промислового комплексу України. Він також акцентував на важливості в цьому процесі напрацювання, і це завдання для профспілки, спільної платформи, яка дозволить надати ефективну підтримку збереженню соціальної складової галузі та формуванню спільної корпоративної позиції.

Учасників Форуму привітав директор Департаменту ядерної енергетики та атомної промисловості Міненерго Юрій Кульба, який пропрацював 37 років на Запорізькій АЕС, у тому числі т.в.о. генерального директора станції. Ще раніше спрогнозував для галузі напружені часи: «У нас не буде так званого осінньо-зимового періоду, настав час, коли атомна енергетика стає чи не єдиним гарантом безпеки і незалежності України, тому для галузі час осінньо-зимового періоду триватиме протягом цілого року». Серед найважливіших завдань він назвав добудову і побудову нових енергоблоків АЕС. Оцінку стану, в якому перебуває атомна енергетика, і перспективи її розвитку було представлено на основі відеопрезентації про Запорізьку АЕС.

Під час роботи Форуму обговорено підписання Меморандуму між «Енергоатомом» та Westinghouse щодо будівництва нових атомних енергоблоків, меморандум щодо можливості впровадження малих модульних реакторів в Україні.

Микола Власенко 18 років очолює ВП «Науково-технічний центр» ДП НАЕК «Енергоатом» і, за його словами, «створював Центр фактично з нуля, запросивши сюди 27 висококваліфікованих фахівців з усієї України. Працював на різних етапах розвитку та відстоювання долі атомної енергетики, її частки у спільному енергобалансі». Микола Власенко розповів, що до 2035 року заплановано продовжити ресурс роботи атомних енергоблоків. Виконані фахівцями обстеження металу корпусу енергоблоків свідчать, що вони можуть працювати ще 50 і навіть 80 років. Остаточний висновок буде зроблено 2025 року.

Щодо впровадження в Україні малих модульних

реакторів, за його словами, у рамках цієї стратегії обиратимуться більш доцільні моделі, які економічно і технічно вигідно будувати в Україні.

Рішення, напрацьовані робочими групами за різними напрямками, буде затверджено через Кабмін й ухвалено Верховною Радою України.

Голова Атомпрофспілки Валерій Матов наголосив на важливості збереження галузевої науки для виконання необхідних аналітичних розрахунків.

Про ситуацію і роботи з впровадження модульних реакторів розповів начальник відділення аналізу безпеки АЕС ДНТЦ ЯРБ Дмитро Гуменюк. Він надав інформацію про світовий досвід впровадження модульних реакторів, які здебільшого ще перебувають у світі на стадії конструювання. Цим за різними напрямками реакторів (що охолоджуються водою, високотемпературні тощо) займаються сьогодні 18 країн.

Першого дня роботи Форуму було розглянуто також фактичний стан і перспективи зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС. З презентацією виступив начальник відділу стратегічного планування ДСП «Чорнобильська АЕС» Дмитро Стельмах. Обговорено критичну ситуацію на ДП «СхідГЗК», єдиному урановидобувальному підприємстві України.

Виконавчач обов'язків генерального директора ДП «СхідГЗК» Антон Бендик та його радник Олександр Сорокін (колишній генеральний директор комбінату) озвучили інформацію про складові підприємства Східного гірничого-збагачувального комбінату, завдання окремих його ланок, чисельність працівників, реальність сьогодення та можливі шляхи вирішення критичної ситуації, що склалася на містоут-

воруючому підприємстві у Жовтих Водах.

«Станом на сьогодні комбінат забезпечує 40 відсотків від потреб українських АЕС, — зазначив Антон Бендик. — Протягом останніх років ціна на урановий концентрат не відповідала собівартості виробітку продукції, що вимивало обігові кошти. Щоб вийти зі скрутного становища, комбінат необхідно перезапустити. Для цього потрібна підтримка держави, включення його до «Енергоатома», від якого залежить підприємство і з яким воно співпрацює».

Антон Бендик висловив оптимістичні прогнози у зв'язку з підвищенням на 68 відсотків світової ціни на уранову сировину. «На мою думку, збільшення ціни на уран свідчить про зацікавленість атомною енергетикою, до цього 12 країн у світі, що видобували уран, перебували на державних дотаціях. У нас є перспективи, але ми не повинні працювати з від'ємною рентабельністю. З огляду на обмежені поклади урану у світі, комбінат доцільно зберегти».

На запитання учасників форуму щодо невиконання умов колективного договору, Антон Бендик посплався на «недостатність фінансового ресурсу в умовах кризового менеджменту комбінату. Передусім потрібно робити все, щоб комбінат продовжував існувати і підтримував виробничі цикли. Необхідні еволюційні процеси (усталення відносин з НАЕК), які зараз і відбуваються».

На Форумі Атомпрофспілки виконавчий дирек-

тор з персоналу ДП НАЕК «Енергоатом» Олег Бояринцев доповів, про що напередодні Форуму докладно обговорювалося на розширеному засіданні керівництва НАЕК з профспілковим комітетом підприємства, присвяченому підбиттю підсумків виконання Колективного договору в першому півріччі 2021 року.

(Закінчення на 3-й стор.)

ФОРУМ АТОМПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ

Плідна робота та конструктив

Він зазначив, що Колективний договір Компанії у 2020-му та за перше півріччя 2021 року виконано на 100%. Важливою складовою ефективною соціальної співпраці є, на його думку, виконання соціального кошторису відповідно до Колективного договору. Витрати на соціальний розвиток у першому півріччі цього року зросли на 20%.

Значну увагу Компанія приділяє оздоровленню працівників. Майже третина з них (11,5 тисячі) скористалися санаторно-курортним лікуванням, на що «Енергоатом» спрямував 185 млн грн. Уже два роки діє добровільне медичне страхування. Цьогоріч застраховано понад 50 відсотків працівників. Медичне страхування особливо принагідним виявилось під час пандемії. У боротьбі з COVID-19 Компанія забезпечила працівників на 100 відсотків масками та дезінфікуючими засобами. Торкнувся Олег Бояринцев і виробництва Компанією медичного кисню як медичного препарату. Ще в березні 2021 року НАЕК отримала ліцензію на провадження

господарської діяльності з виробництва лікарського засобу «Медичний кисень» у рамках реалізації проекту «Енергоатом Медицина».

Те, що «соціальні гарантії працівникам — не розкіш для підприємства», підтвердив той факт, що підвищенням соціальної складової зусиллями адміністрації та профспілкової організації Компанії вдалося побороти негативну тенденцію відпливу висококваліфікованих фахівців, і «протягом останніх двох років жоден із них не виїхав за кордон задля кращого заробітку. А до цього, особливо у 2018–2019 роках, ситуація була вкрай хиткою: існувала загроза дефіциту в Україні ліцензованих спеціалістів-атомників, особливо оперативного персоналу АЕС».

Олег Бояринцев пов'язує цей факт передусім із забезпеченням гідного рівня оплати праці персоналу вітчизняних АЕС: «Торік заробітну плату підвищили загалом на 24%; протягом року мінімальна тарифна ставка змінювалася на вищу чотири рази, а з 1 січня 2021-го її збільшили ще на 16%.

Допомагає втримати висококваліфікований персонал і забезпечення працівників житлом. За словами Олега Бояринцева, Компанія й надалі підтримуватиме надання безвідсоткових позик на поліпшення житлових умов працівників.

Олег Бояринцев розповів також про загальнодержавну програму з популяризації роботи в атомній енергетиці та запровадження дуальної освіти: поєднання на останніх курсах теорії з практикою. Йдеться про навчання українських студентів із профільних вищих навчальних закладів у поєднанні з заняттями на тренажерах в інженерних офісах та на атомних майданчиках. Наразі майже 2600 студентів опановують «атомні» технічні спеціальності у вишах України. У 2021 році порівняно з попереднім майже удвічі зросла кількість студентів, які пішли навчатися на такі спеціальності.

Олег Бояринцев розповів також про плани Компанії щодо розширення соціального пакета, а також про здійснення корпоративної реформи НАЕК.

«Корпоратизація «Енергоатома» — історія, яка триває не один рік. Але настав час її завершити. І завершити успішно. Проект закону, який має вирішити це питання, вже готовий. Скоро його буде винесено на засідання Кабміну, а далі — на розгляд Верховної Ради».

Олег Бояринцев надав й іншу інформацію, зокрема

про нову модель ПСО, Кабмін опублікував рішення про нову модель ПСО 17 серпня 2021 року.

Представник НАЕК відповів на численні запитання учасників Форуму Атомпрофспілки.

Цього дня, 24 вересня, відбулися також «Живі бібліотеки» — безпосереднє спілкування делегатів зібрання протягом 15–20 хвилин з лідерами атомної галузі про пройдений ними життєвий шлях.

Відбулося засідання Центральної ради Організації молоді Атомпрофспілки.

25 вересня у смт Затока Одеської області на базі «Ruta Family Club Hotel» відбувся Пленум Центрального комітету Атомпрофспілки. Традиційно цей профспілковий захід розпочався з організаційних питань. Заслухано інформацію про зміни у складі Центрального комітету Атомпрофспілки. Протягом засідання обговорено та прийнято низку інших, важливих для життєдіяльності профспілки питань: «Про проект бюджету ЦК Атомпрофспілки на 2022 рік», «Про затвердження «Інструкції про проведення звітів і виборів у Профспілці працівників атомної енергетики та промисловості України», «Про збір та узагальнення пропозицій до Статуту Атомпрофспілки», «Про створення робочої групи з підготовки програмних документів VII З'їзду Атомпрофспілки» тощо.

На Пленумі також було прийнято рішення щодо обговорених попередніми проблемами за участю фахівців та керівників (в.о. генерального директора Антона Бендика та колишнього очільника підприємства Олександра Сорочкіна) державного підприємства «СхідГЗК». Підприємство віднесено до переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави і є єдиним в Україні виробником уранового концентрату для потреб АЕС.

Валерій Матов зазначив, що ДП «СхідГЗК» є проблемним уже протягом багатьох років (цього літа комбінат відзначив сімдесят років). І що проблеми на комбінаті створювалися штучно, і що необхідно «якомога швидше прискорювати їх розв'язання, враховуючи фактори ризику: втрату обсягів виробництва, що не дозволяє проводити необхідну реорганізацію. Він нагадав, що проблеми розпочалися 2019

року, коли Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), змусила комбінат працювати у збиток. Визначена НКРЕКП необґрунтована ціна на урановий концентрат, нижча за можливу собівартість виробництва, призвела до зменшення дохідної частини та формування від'ємного фінансового результату діяльності підприємства, що на сьогодні досяг критичного мінімуму.

Через нестачу коштів 2021 року підприємство працює в умовах постійної затримки заробітної плати та зупинки виробничих процесів. Свій негативний вклад у погіршення ситуації на комбінаті зробив і державний концерн «Ядерне паливо». «Знадобилося Атомпрофспілці два роки боротьби, щоб звільнити генерального директора концерну. Сьогодні є згода Міністерства енергетики на ліквідацію непотрібної структури».

Валерій Матов також зазначив, що сьогодні ситуація може змінитися на краще у зв'язку з підвищенням ціни на уран на світових ринках. «Головне — не дати процесу зупинитися. Треба використовувати ситуацію з ціною на світовому ринку і переукласти договірні контракти між ДП «СхідГЗК» і ДП НАЕК «Енергоатом». Ми над цим працюємо».

Виконувач обов'язків голови профспілкового комітету ДП «СхідГЗК» Андрій Карпов розповів про проблеми взаємостосунків трудового колективу з адміністрацією. Він повідомив, що на засіданні профкому комбінату 23 вересня 2021 року було прийнято рішення про недовіру керівнику Антону Бендику. «Ми прописали майже 10 пунктів колективного договору, які не виконуються. Антон Бендик на словах погоджується щодо фінансування, але жодних перерахувань на соціальний пакет не здійснено». Андрій Карпов звернувся до Пленуму Атомпрофспілки з проханням підтримати рішення профкому. Представники профспілок вбачають у діях, а точніше бездіяльності влади щодо проблем СхідГЗК умисне знищення підприємства для подальшої його приватизації.

Голова профкому Новокостянтинівської шахти Олександр Зовва розповів, що на Новокостянтинівське родовище поклалися великі надії, що розвиток Новокостянтинівської шахти компенсує не тільки ресурси

шахт, що мають бути виведені з виробництва, а й забезпечити роботою вивільнених з них працівників. СхідГЗК — єдине в Україні урановидобувне підприємство, на якому працює 4,5 тисячі людей. Його називали флагманом української економіки, сьогодні комбінат більше схожий на «Титанік». Була надія на Новокосятинівське родовище, тут на 50 років запасу урану нашим атомним станціям. З урахуванням програми будівництва нових блоків АЕС цей уран буде потрібним. Але Новокосятинівська шахта розбудовується вже 40 років! А Смолінська шахта закривається. Що робити тисячам працівників, які б могли бути задіяні на Новокосятинівському руднику?»

Олександр Зовва попросив делегатів Пленуму підтримати колектив гірників, «який уміє і хоче працювати». Пленум підтримав недовіру до в.о. генерального директора Антона Бендика. Своєю рішенням запропонував звернутися до РНБО, інших органів державного управління. Якщо волевиявлення колективу не буде задоволене, наступний крок — солідарна акція протесту під стінами Кабміну.

На Пленумі було також порушено питання корпоратизації ДП НАЕК «Енергоатом». **Заступник Голови Атомпрофспілки Павло Прудніков** поінформував, що процес цей, різні варіанти законів про корпоратизацію «Енергоатома» фахівці Атомпрофспілки розглядали ще з 2003 року. «Особливу «профспілкову хвилю» було піднято 2016 року з появою про-

екту закону України «Про особливості корпоратизації державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом». Там було безліч підводних каменів. До сьогоднішнього законопроекту і в НАЕК, і в Міненерго є зауваження, а в Атомпрофспілці — їх дуже багато. Передусім вони стосуються передачі у державну власність об'єктів АЕС, що безпосередньо не пов'язані з виробничою діяльністю ядерної установки: ремонтні підрозділи, пральні, ідальні, інші допоміжні цехи. Тому цей текст проекту нас не влаштує. Ми вимагаємо передачу цілісним майновим комплексом, збереження колективу і динаміки зростання заробітної плати».

На Пленумі було розглянуто стан фінансування державних програм Чорнобильської зони відчуження. **Представник Атомпрофспілки в Чорнобильській об'єднаній організації профспілки Микола Тетерін** назвав це питання «з бородою», бо порушується воно протягом тривалого часу. «Сьогодні ситуація така, що немає грошей на зарплату, на виплати до Пенсійного фонду, на опалення тощо». Микола Тетерін розповів про дії Атомпрофспілки, унаслідок яких профільне Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів усе ж таки звернулося до Міністерства фінансів про необхідність додаткових у 2021 році 305 мільйонів гривень. Питання розглядалося на базі колективного листа Чорнобильської об'єднаної організації Атомпрофспілки.

Профспілки відповідно до Конституції України є єдиними організаціями, яким делеговано право на захист прав та інтересів трудящих!

